Arolygiaeth Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru
His Majesty's Inspectorate for Education and Training in Wales

Ysgol Emrys Ap Iwan
Rhodfa'r Faenol
Abergele
Conwy
LL22 7HE

06/01/2025

Annwyl Matthew Wildsmith,

Ymweliad interim: Rhagfyr 2024

Diolch am eich cymorth gyda'r ymweliad interim â'r ysgol ar 10 ac 11 Rhagfyr 2024. Fe wnaethom fwynhau'r cyfle i gyfarfod â chi, eich staff a'ch disgyblion a chlywed mwy am sut mae'r ysgol wedi ymateb i argymhellion a wnaed gan Estyn yn ystod yr arolygiad craidd ym mis Mai 2022. Roedd yn bleser gweld y ffordd yr oedd eich staff yn croesawu'r broses, a'r didwylledd a ddangoswyd ganddynt yn ystod trafodaethau.

Yn ystod ein hymweliad, cawsom gyfle i:

- Gyfarfod ag uwch arweinwyr i drafod y gwaith ar ddatblygu prosesau arwain a gwella, a'ch gwaith i wella medrau llythrennedd, rhifedd a Chymraeg disgyblion.
- Siarad ag arweinwyr canol am sut maent yn gwerthuso'u gwaith eu hunain ac yn cynllunio ar gyfer gwelliannau.
- Siarad â disgyblion a chlywed eu hadborth ar yr ysgol.
- Siarad â grwpiau arwain disgyblion a sut maent yn dylanwadu ar waith yr ysgol.
- Ymweld â gwersi mewn amrywiaeth o bynciau i weld disgyblion a staff yn ymgymryd â'u gwaith.
- Craffu ar sampl o waith disgyblion.
- Craffu ar waith ac ymgymryd â gweithgareddau arsylwi gwersi gydag arweinwyr a thrafod y prif ganfyddiadau o'r gweithgareddau hyn.

Estyn, Llys Angor/Anchor Court, Heol Keen/Keen Road, Caerdydd/Cardiff, CF24 5JW
Ffôn/Telephone 02920 446446
ymholiadau@estyn.llyw.cymru • enquiries@estyn.gov.wales
www.estyn.llyw.cymru • www.estyn.gov.wales

Mae Estyn yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg a Saesneg. Bydd gohebiaeth a dderbynnir yn y naill iaith neu'r llall yn cael yr un flaenoriaeth.

Estyn welcomes correspondence in both English and Welsh. Correspondence received in either language will be given equal priority.

Ffocws yr ymweliad

Cryfhau'r ddarpariaeth ar gyfer datblygu medrau disgyblion yn gynyddol, gan gynnwys y Gymraeg

Ar sail cyfarfodydd ag arweinwyr, ymweliadau â gwersi a chraffu ar waith disgyblion, mae'n amlwg fod yr ysgol wrthi'n cryfhau ei hymagweddau at ddatblygu medrau disgyblion. Er enghraifft, mewn rhai pynciau, mae athrawon yn cynorthwyo disgyblion yn dda i greu darnau o ysgrifennu estynedig o ansawdd da. Mae'r ysgol hefyd wedi datblygu ymagwedd fuddiol at ddatblygu llafaredd disgyblion. Fodd bynnag, byddem yn cytuno â'r ysgol bod angen mwy o gysondeb o ran sut mae pynciau ar draws y cwricwlwm yn cefnogi datblygiad medrau llythrennedd disgyblion. Mae'r ysgol wedi adolygu ei hymagwedd at ddatblygu medrau rhifedd a digidol ac mae ganddi gynlluniau addas i ddatblygu'r agwedd hon ar ei gwaith, er mai megis dechrau y mae hyn.

Mae arweinwyr wedi cyflwyno nifer o strategaethau cefnogol i ddatblygu ethos Cymreig cryfach ar draws yr ysgol, yn cynnwys creu rôl y 'Pencampwr Cymraeg'. Mae hyn yn dechrau cael effaith gadarnhaol ar agwedd disgyblion at ddysgu Cymraeg.

Rydym yn meddwl y byddai'n fuddiol i chi ystyried:

- Pa mor dda y mae'r ysgol yn cryfhau ei chynlluniau i wella datblygu medrau disgyblion yn raddol ar draws y cwricwlwm?
- A yw arweinwyr yn gwerthuso'r ddarpariaeth ar gyfer medrau yn ddigon trylwyr o ran ei heffaith ar safonau disgyblion?
- A yw pob un o'r staff yn glir ynghylch y disgwyliadau ar gyfer datblygu medrau, a pha mor dda y caiff y disgwyliadau hyn eu cyfleu a'u monitro?
- Sut mae'r ysgol yn datblygu disgyblion i fod yn fwy annibynnol wrth ddarllen ac ysgrifennu yn Gymraeg, a sut mae staff yn helpu disgyblion i fod yn fwy hyderus i ddefnyddio Cymraeg llafar?

Cryfhau arweinyddiaeth ar bob lefel a gwella hunanwerthuso a chynllunio gwelliant

Bu nifer o newidiadau yn arweinyddiaeth yr ysgol yn ddiweddar. Mae arweinwyr yn defnyddio amrywiaeth o ddulliau synhwyrol i gynyddu'r effaith a gaiff eu gwaith ar ddeilliannau disgyblion, er ein bod yn cydnabod mai megis dechrau datblygu y mae rhai o'r dulliau hyn. Trwy ein cyfarfodydd a'n gweithgareddau ar y cyd ag arweinwyr ysgolion, roedd yn glir fod ganddynt ddealltwriaeth gadarn, ar y cyfan, o gryfderau a meysydd i'w datblygu pwysicaf yr ysgol. Byddem yn cytuno mai'r cam datblygu nesaf yw helpu pob un o'r arweinwyr i werthuso effaith eu darpariaeth yn fanwl gywir.

Mae'r ymagwedd newydd a ddatblygwyd at werthuso dysgu ac addysgu ('Blinks') yn helpu meithrin diwylliant buddiol o fyfyrio a chydweithio. Rydym yn cydnabod bod gwaith i'w wneud o hyd er mwyn sicrhau effeithiolrwydd cyson ar draws arweinyddiaeth ar bob lefel, a mwy o atebolrwydd pan fydd angen.

Mae arweinwyr bugeiliol yn dadansoddi ystod o wybodaeth ynghylch cynnydd disgyblion, eu hagweddau at ddysgu a'u presenoldeb. Mae'r ddarpariaeth a roddant ar waith yn sgil eu gwerthusiadau yn cael effaith gadarnhaol ar les disgyblion.

Rydym yn meddwl y byddai'n fuddiol i'r ysgol ystyried:

- Beth yw effaith y newidiadau diweddar i arweinyddiaeth ar agweddau pwysig ar waith yr ysgol, er enghraifft lefel yr her mewn addysgu, darpariaeth medrau a phresenoldeb disgyblion?
- Pa mor dda y mae arweinwyr yn datblygu dealltwriaeth fanwl gywir o'r agweddau penodol ar y ddarpariaeth sydd angen eu datblygu?
- Pan nad yw cymorth yn cael effaith ddigonol, pa mor gadarn y mae arweinwyr yn herio arfer aneffeithiol?

Diolch eto am eich holl gymorth i gynllunio a threfnu ein hymweliad.

Mae adroddiad arolygiad craidd diweddaraf yr ysgol a rhagor o wybodaeth am broses a diben ymweliadau interim i'w gweld ar ein gwefan:

https://www. estyn.llyw.cymru/darparwr/6625400

Yn gywir

Catherine Evans
Cyfarwyddwr Cynorthwyol